

Impacte de la pandèmia COVID-19 en la millora de l'indicador de consum de preparats de base alcohòlica per la higiene de mans en els centres d'atenció primària. Què ha quedat?

Olga Monistrol Ruano¹; Carol Porta Naharro¹; Judit Fernandez Cuervo¹; Montserrat Monforte Gascón¹

¹Fundació Assistencial MútuaTerrassa

Temàtica: 4. Seguretat de pacient

Paraules clau: Indicador, seguretat pacient, consum preparats de base alcohòlica, COVID-19, Atenció Primària

Introducció i objectius: La monitorització del consum de preparats de base alcohòlica (PBA) per a la higiene de mans és un indicador indirecte i orientatiu del compliment d'higiene de mans dels professionals durant la pràctica assistencial. En Seguretat del Pacient, aquest indicador està emmarcat en la prevenció de la transmissió de microorganismes de les mans dels professionals a altres pacients i a l'entorn assistencial.

L'any 2020, amb la pandèmia per la COVID-19, per la necessitat de la prevenció de la infecció va provocar que es fes una gran campanya de comunicació per augmentar-ne el seu ús a tots els centres assistencials inclosos els centres d'atenció primària.

Però, què ha passat al 2021?

Objectiu: Avaluar l'impacte de la pandèmia per la COVID-19 en l'indicador de consum de preparats de base alcohòlica per la higiene de mans per fricció en 9 centres d'Atenció Primària de la nostra àrea.

Material i mètode: Estudi que compara la taxa de consum de PBA per la higiene de mans en 9 centres d'atenció primària.

S'han establert tres períodes: pre pandèmia (2019), pandèmia (2020) i postpandèmia (2021)

El consum de PBA s'ha calculat amb el nombre de litres de PBA dispensats pel departament de farmàcia a cada centre en el numerador i en el denominador les visites realitzades, inclouen les visites de urgències en els centres que en disposen. Les visites no presencials o telefòniques s'han inclòs en el denominador tot i que aquestes no requereixen higiene de mans abans i després del contacte amb el pacient.

S'ha realitzat un anàlisi descriptiu de les taxes per cada centre i s'ha fet una comparació de proporcions mitjançant el test de X². S'ha considerat estadísticament significatiu $p < 0,05$

Resultats: La taxa global de consum de PBA per higiene de mans dels 9 centres va ser de 0,51 litres, 5,4 litres i 0.92 litres x 1000 visites al període pre pandèmia, pandèmia i postpandèmia, respectivament ($p < 0,001$). El promig de consum durant la pandèmia va ser 10 vegades superior al del període previ.

Entre el període pre i el postpandèmia, el promig de consum global s'ha duplicat. En 7 centres dels 9 estudiats l'augment va ser estadísticament significatiu, en un cas ha augmentat però no va tenir significació estadística i en un centre no hi ha hagut augment.

Conclusions: Durant la pandèmia el consum de PBA als centres d'atenció primària va augmentar notablement. Respecte el 2019, al 2021 el consum s'ha doblat pràcticament a tots els centres, tot i que s'han inclòs al denominador les trucades telefòniques, on els PBA no s'utilitzen. S'observa un augment molt elevat durant la pandèmia que ha anar disminuït. Cal doncs seguir fent seguiment de l'indicador com a sistema de vigilància constant.